



Vlaamse  
Regering

# **Modernisering Secundair Onderwijs**

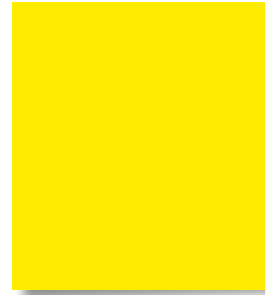
## **Wat verandert er?**

Vlaams Minister van Onderwijs en Viceminister-president Hilde Crevits

# Waarom?

**Het goede koesteren, versterken waar nodig!**

---



- te veel uitstroom van jongeren zonder kwalificatie
- te veel richtingen bieden niet wat ze beloven
- te veel zittenblijvers
- te grote invloed socio-economische achtergrond leerling
- eindtermen (wiskunde, Frans, PAV) worden onvoldoende bereikt in bepaalde richtingen
- ook resultaat sterkst presterende leerlingen daalt

# Masterplan 71 maatregelen



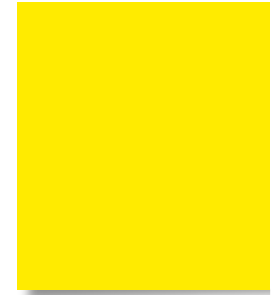
## ▶ **Meerderheid maatregelen al in uitvoering**

- M-decreet
- Duaal leren
- Actieplan schooluitval
- STEM-actieplan
- Screening studierichtingen
- Krijtlijnen leerlingenbegeleiding
- Columbus oriëntatieproef
- ...

## ▶ **De laatste cruciale 20 % met deze beslissing opgestart**

# Doel?

---

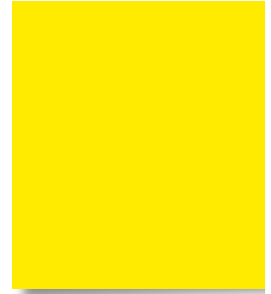


“Zoveel mogelijk jongeren een zo hoog mogelijk niveau laten halen zodat elke jongere op zijn niveau uitgedaagd wordt.”

**M.a.w. het best mogelijke onderwijs  
voor élke leerling!**

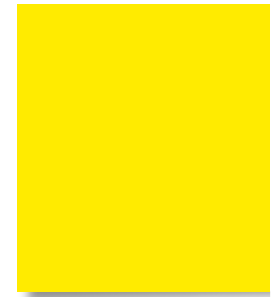
# Hoe?

---



- Verhogen kleuterparticipatie
- Versterken overgang basis-secundair
- Versterken algemene vorming
- Versterken oriënterende functie eerste graad
- Hertekenen kader tweede en derde graad
  - Transparantie
  - Duidelijke finaliteit per studierichting

# Kleuteronderwijs



## ► Verhogen kleuterparticipatie

→ 150 euro voor 3-jarige kleuter bij inschrijving

→ +150 euro indien 100 halve dagen aanwezig en ingeschreven in 2<sup>e</sup> kleuterklas

→ Minimum aanwezigheid van 250/320 halve dagen (i.p.v. 220) voor overgang naar LO

<b>2014-2015</b>	<b>2 jaar</b>	<b>97,9%</b>
	3 jaar	98,5%
	4 jaar	98,6%
	5 jaar	98,7%
		98,6%

# Overzicht **nieuwe** maatregelen

KLEUTER
<p>1<sup>ste</sup> Kleuterklas Participatietoelage</p> <p>Inschrijving 1K ➤ 150 euro</p> <p>100 halve dagen Inschrijving 2K ➤ 150 euro</p> <p>----- 300 euro</p>
<p>3<sup>e</sup> Kleuterklas</p> <p>Minimum aanwezigheden 250/320 i.p.v. 220 halve dagen</p>



# Lager Onderwijs



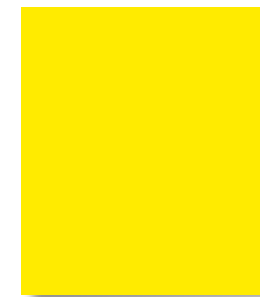
## ▶ Versterken van overgang basis naar secundair

- Proeftuinen differentiatie/remediëring in 5<sup>e</sup> en 6<sup>e</sup> leerjaar
- Leergebied-experts & leermeesters voor FR, T&W en Muzische Vorming
- Moderne vreemde talen (FR, ENG, DU): initiatie mogelijk vanaf 1<sup>ste</sup>, taalles vanaf 3<sup>e</sup>
- Gevalideerde toets in 6<sup>e</sup> leerjaar als onderdeel van kwaliteitszorg school
- Betere informatiedoorstroom lager <-> secundair
- Volwaardig getuigschrift B-stroom



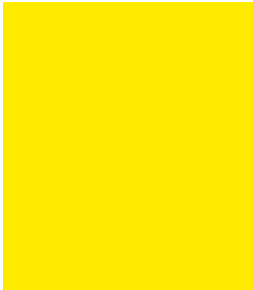
# Overzicht **nieuwe** maatregelen

KLEUTER	LAGER
1 <sup>ste</sup> Kleuterklas Participatietoeslag  Inschrijving 1K ➤ 150 euro  100 halve dagen Inschrijving 2K ➤ 150 euro ----- 300 euro	6 <sup>e</sup> Gevalideerde proeven <b>elke II.</b>
	Versterken informatiedoorstroom Basis <> Secundair
	5 <sup>e</sup> en 6 <sup>e</sup> Proeftuinen differentiatie i.f.v. remediëring ET
3 <sup>e</sup> Kleuterklas  Minimum aanwezigheden 250/320 i.p.v. 220 halve dagen	Leergebied-experts & Leermeesters LO, GOD, <b>W&amp;T, FR, MV</b>
	Vanaf 1 <sup>ste</sup> taalinitiatie Vanaf 3 <sup>e</sup> taalles FR, <b>ENG, DU</b>
	Getuigschrift <b>B-stroom</b>



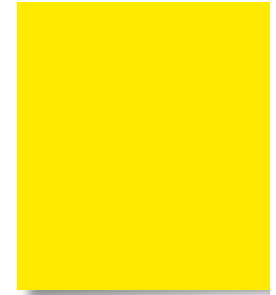
# Eerste graad secundair:

verkennen, verdiepen of versterken



		1 A&B	2A	2B
keuze- gedeelte	verkennen, versterken en verdiepen	5u	7u (5u + 2u)	12u
	uitbreidingsdoelen (zoveel mogelijk leerlingen)			
algemene vorming	minimumdoelen = eindtermen (grote meerderheid)	27u	+1u 25u	+4u 20u
	basisgeletterdheid (elke leerling)			

# Eerste graad secundair: versterken, verdiepen, verkennen



## ▶ ALGEMENE VORMING VERSTERKEN

→ Kwantitatief

- +1u = 25u in 2A , +4u = 20u in 2B
- remediëring mogelijk in keuzegedeelte 1 en 2


→ Kwalitatief

- Basisgeletterdheid = ondergrens voor Wiskunde, Nederlands, digitale en financiële gelett.
- Actualisatie eindtermen o.b.v. eindtermendebat
- Gezamenlijke uitbreidingsdoelen onderling afgestemd door onderwijsverstrekkers

uitbreidingsdoelen (zoveel mogelijk leerlingen)		
minimumdoelen = eindtermen (grote meerderheid)	27u	+1u +4u
basisgeletterdheid (elke leerling)		25u 20u

# Eerste graad secundair: versterken, verdiepen, verkennen

verkennen, versterken en verdiepen



1 A&B	2A	2B
5u	7u (5u + 2u)	12u

## ► KEUZEGEDEELTE: VERSTERKEN, VERKENNEN EN VERDIEPEN

→ 1<sup>ste</sup> jaar            5u differentiatie voortbouwend op basisvorming

- Differentiatie-pakketten: zowel remediërend als uitdagend
- 8 mogelijkheden: **technologie**, wiskunde/wetenschappen, kunst, economie, Nederlands, moderne vreemde talen (Frans en Engels), klassieke talen en **sociale vorming**
- Ook bij verplichte remediëring, **steeds een deel eigen keuze**

→ 2A                    7u differentiatie

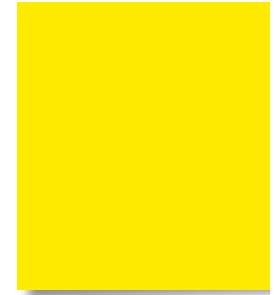
- 5u basisoptie cf. infra
- 2u verkennen, verdiepen of versterken

→ 2B                    12u differentiatie

# Eerste graad secundair:

## versterken, verdiepen, verkennen

---



### ▶ **BASISOPTIE IN TWEEDE JAAR**

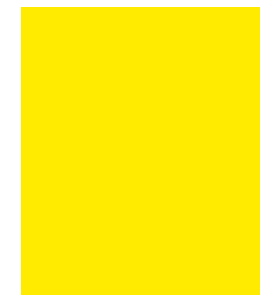
- Groep leervakken
- 5u binnen keuzegedeelte 2<sup>e</sup> jaar
- Masterplan: 'screenen, reduceren, inhoud actualiseren'
- Voorstel door onderwijsverstrekkers aan VR
- Afgestemd op matrix
- B-stroom: beroepenveld > basisoptie

### ▶ **B-STROOM MET SCHAKELOPTIE**

- 1B > 1A
- 2B > 2A of 3<sup>e</sup> jaar 'A-stroom'
- => Uitdagende doelstellingen B-stroom = basisniveau A-stroom

# Overzicht **nieuwe** maatregelen

KLEUTER	LAGER	SECUNDAIR 1 <sup>e</sup> GRAAD
1 <sup>ste</sup> Kleuterklas Participatietoeslag  Inschrijving 1K ➤ 150 euro  100 halve dagen Inschrijving 2K ➤ 150 euro ----- 300 euro	6 <sup>e</sup> Gevalideerde proeven <b>elke II.</b>	ALGEMENE VORMING 1A&B = 27u 2A + 1u = 25u 2B + 4u = 20u  3 niveaus: -basisgeletterdheid -eindtermen -uitbreidingsdoelen (NL)
	Versterken informatiedoorstroom Basis <> Secundair	
3 <sup>e</sup> Kleuterklas  Minimum aanwezigheden 250/320 i.p.v. 220 halve dagen	5 <sup>e</sup> en 6 <sup>e</sup> Proeftuinen differentiatie i.f.v. remediëring ET	KEUZEGEDEELTE 8 mogelijkheden sociale vorming  1A&B = 5u 2A = 7u 5u basisoptie + 2u differentiatie 2B = 12u i.p.v. 16u  (verplichte) remediëring vanaf 1 <sup>ste</sup>
	Leergebied-experts & Leermeesters LO, GOD, W&T, FR, MV	
	Vanaf 1 <sup>ste</sup> taalinitiatie Vanaf 3 <sup>e</sup> taalles FR, ENG, DU	
	Getuigschrift B-stroom	



# Attestingering



## **VAN 1<sup>E</sup> NAAR 2<sup>E</sup> JAAR**

- A-attest al dan niet met verplichte remediëring
- Slechts uitzonderlijk C-attest
- Niet voldoende informatie => beslissing uitstellen:  
herexamens, vakantietaken, ...

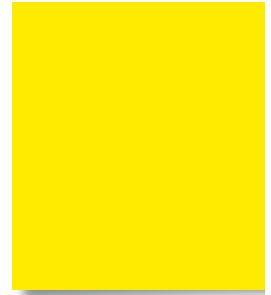
## **VAN 2<sup>E</sup> NAAR 3<sup>E</sup> JAAR**

- Attest en advies

## **ZITTENBLIJVEN**

# Matrix

## 2e en 3e graad



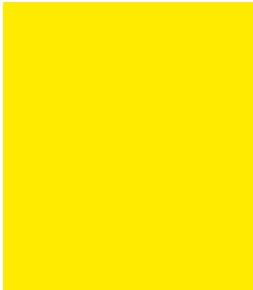
### ► Uitgangspunten en principes

- Horizontale studiedomeinen en verticale finaliteiten
- Transparant aanbod
- Rationeel aanbod
- Breed programmeerbare richtingen
- Oog voor uniciteit



# 2e en 3e graad secundair

## studiedomein en finaliteit



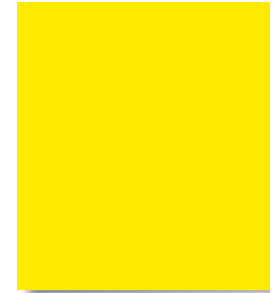
### ▶ Reductie van 30 studiegebieden naar 8 studiedomeinen

ABSTRACT ←————→ PRAKTISCH

	DOORSTROOM	DUBBEL	ARBEIDSMARKT HBO5	ARBEIDSMARKT (+BuSO OV3)
STEM				
ECONOMIE EN ORGANISATIE				
KUNST EN CREATIE				
BOUWEN EN WONEN				
ZORG EN WELZIJN				
LAND- EN TUINBOUW				
VOEDING EN HORECA				
SPORT				

# Verticale ordening

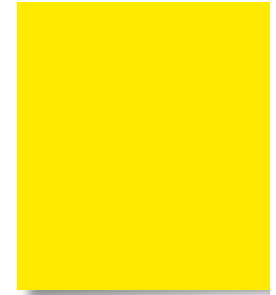
## Studierichtingen per finaliteit en onderwijsvorm



DOORSTROOM			DUBBEL		ARBEIDSMARKT HBO5	ARBEIDSMARKT
ASO	TSO	KSO	TSO	KSO	BSO	BuSO OV3

# 2e en 3e graad secundair

## studiedomein en finaliteit



### ▶ 3 finaliteiten

→ Doorstroom:

- Abstract-theoretische studierichtingen
- academische en professionele bacheloropleidingen
- Eindtermen en specifieke eindtermen

→ Dubbel:

- Studiedomeinspecifiek
- gerichte professionele bachelor- en HBO5-opleidingen
- Eindtermen, **specifieke eindtermen en beroepskwalificatie(s)**

→ Arbeidsmarktgericht

- Studiedomeinspecifiek
- HBO5-opleidingen
- Eindtermen, **beroepskwalificaties**, ontwikkelingsdoelen
- **BUSO OV3**

# Schoolorganisatie



---

## Mogelijkheden op basis van matrix

- horizontaal: domeinschool
- verticaal: ASO/TSO/KSO/BSO
- combinatie: campusschool

## We stimuleren domein- en campusscholen door

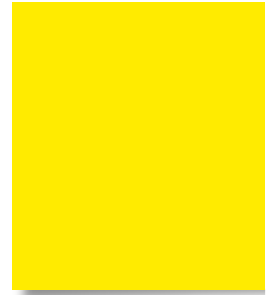
- Ordening studierichtingen finaliteit en studiedomein
- Incentives technische uitrusting (cf. infra BOS)

# Overzicht **nieuwe** maatregelen

KLEUTER	LAGER	SECUNDAIR 1 <sup>e</sup> GRAAD	SECUNDAIR 2 <sup>e</sup> en 3 <sup>e</sup> GRAAD
1 <sup>ste</sup> Kleuterklas <b>Participatietoeslag</b>  Inschrijving 1K ➤ 150 euro  100 halve dagen Inschrijving 2K ➤ 150 euro ----- 300 euro	6 <sup>e</sup> Gevalideerde proeven <b>elke II.</b>	ALGEMENE VORMING 1A&B = 27u 2A + 1u = 25u 2B + 4u = 20u  3 niveaus: -basisgeletterdheid -eindtermen -uitbreidingsdoelen (NL)	<b>MATRIX</b> reductie, clustering, actualisatie, versterking studierichtingen
	<b>Versterken</b> informatiedoorstroom Basis <> Secundair		8 <b>STUDIEDOMEINEN</b> i.p.v. 30 studiegebieden
3 <sup>e</sup> Kleuterklas  Minimum aanwezigheden 250/320 i.p.v. 220 halve dagen	<b>Leergebied-experts &amp; Leermeesters</b> LO, GOD, <b>W&amp;T, FR, MV</b>	KEUZEGEDEELTE 8 mogelijkheden <b>sociale vorming</b>  1A&B = 5u 2A = 7u 5u basisoptie + 2u differentiatie 2B = 12u i.p.v. 16u	<b>STEM</b> Economie en organisatie Kunst en creatie Bouwen en wonen Zorg en welzijn Land- en tuinbouw Voeding en horeca Sport
	Vanaf 1 <sup>ste</sup> taalinitiatie Vanaf 3 <sup>e</sup> taallessen FR, <b>ENG, DU</b>		3 <b>FINALITEITEN</b> doorstroom dubbel arbeidsmarktgericht
	Getuigschrift <b>B-stroom</b>		Stimuleren domeinscholen of campusscholen
		(verplichte) remediering vanaf 1 <sup>ste</sup>	

# Bestuurlijke optimalisatie:

## Schaalvergroting, geen schoolvergroting



- ▶ **Individueel schoolbestuur**  
→ niet binnen groter geheel
- ▶ **Vereniging van schoolbesturen (VVS)**  
→ schoolbesturen die samenwerken  
→ bv. afspraken maken over de aanwending van de omkadering, de uittekening van een zorgbeleid of afspraken over de oriëntering van leerlingen
- ▶ **Schoolbestuur met bijzondere kenmerken (SBK)**  
→ grotere schoolbesturen die voldoen aan kenmerken op het vlak van leerlingenaantallen, studie-aanbod,...

# Bestuurlijke optimalisatie



## ▶ Stimuli voor VVS en SBK

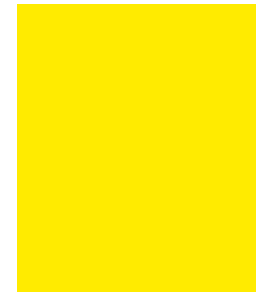
- Meer geïntegreerde puntenenveloppe BaO
- Soepelere herverdeling punten
- Prioritair financiële stimuli technische installatie voor campus- en domeinscholen

## ▶ Stimuli voor SBK

- Reductie planlast door rapporteringsverplichtingen hoger niveau
- Fusie administratieve scholen niet langer ontmoedigd

# Timing

---



- Matrix midden 2016
- Overleg onderwijsveld en regelgevend werk
- Ronde tafel stakeholders juni 2016
- Reactie september 2016
- 1 september 2018: inwerkingtreding



# Overzicht **nieuwe** maatregelen

KLEUTER	LAGER	SECUNDAIR 1 <sup>e</sup> GRAAD	SECUNDAIR 2 <sup>e</sup> en 3 <sup>e</sup> GRAAD
1 <sup>ste</sup> Kleuterklas <b>Participatietoeslag</b>  Inschrijving 1K ➤ 150 euro  100 halve dagen Inschrijving 2K ➤ 150 euro ----- 300 euro	6 <sup>e</sup> Gevalideerde proeven <b>elke II.</b>	ALGEMENE VORMING 1A&B = 27u 2A + 1u = 25u 2B + 4u = 20u  3 niveaus: -basisgeletterdheid -eindtermen -uitbreidingsdoelen (NL)	<b>MATRIX</b> reductie, clustering, actualisatie, versterking studierichtingen
	<b>Versterken</b> informatiedoorstroom Basis <> Secundair		<b>8 STUDIEDOMEINEN</b> i.p.v. 30 studiegebieden
	5 <sup>e</sup> en 6 <sup>e</sup> Proeftuinen differentiatie i.f.v. <b>remediëring ET</b>		<b>STEM</b> Economie en organisatie Kunst en creatie Bouwen en wonen Zorg en welzijn Land- en tuinbouw Voeding en horeca Sport
3 <sup>e</sup> Kleuterklas  Minimum aanwezigheden 250/320 i.p.v. 220 halve dagen	<b>Leergebied-experts &amp; Leermeesters</b> LO, GOD, <b>W&amp;T, FR, MV</b>	KEUZEGEDEELTE 8 mogelijkheden <b>sociale vorming</b>  1A&B = 5u 2A = 7u 5u basisoptie + 2u differentiatie 2B = 12u i.p.v. 16u	<b>3 FINALITEITEN</b> doorstroom dubbel arbeidsmarktgericht
	Vanaf 1 <sup>ste</sup> taalinitiatie Vanaf 3 <sup>e</sup> taalles FR, <b>ENG, DU</b>		<b>(verplichte) remediëring</b> vanaf 1 <sup>ste</sup>
	Getuigschrift <b>B-stroom</b>		Stimuleren domeinscholen of campusscholen